

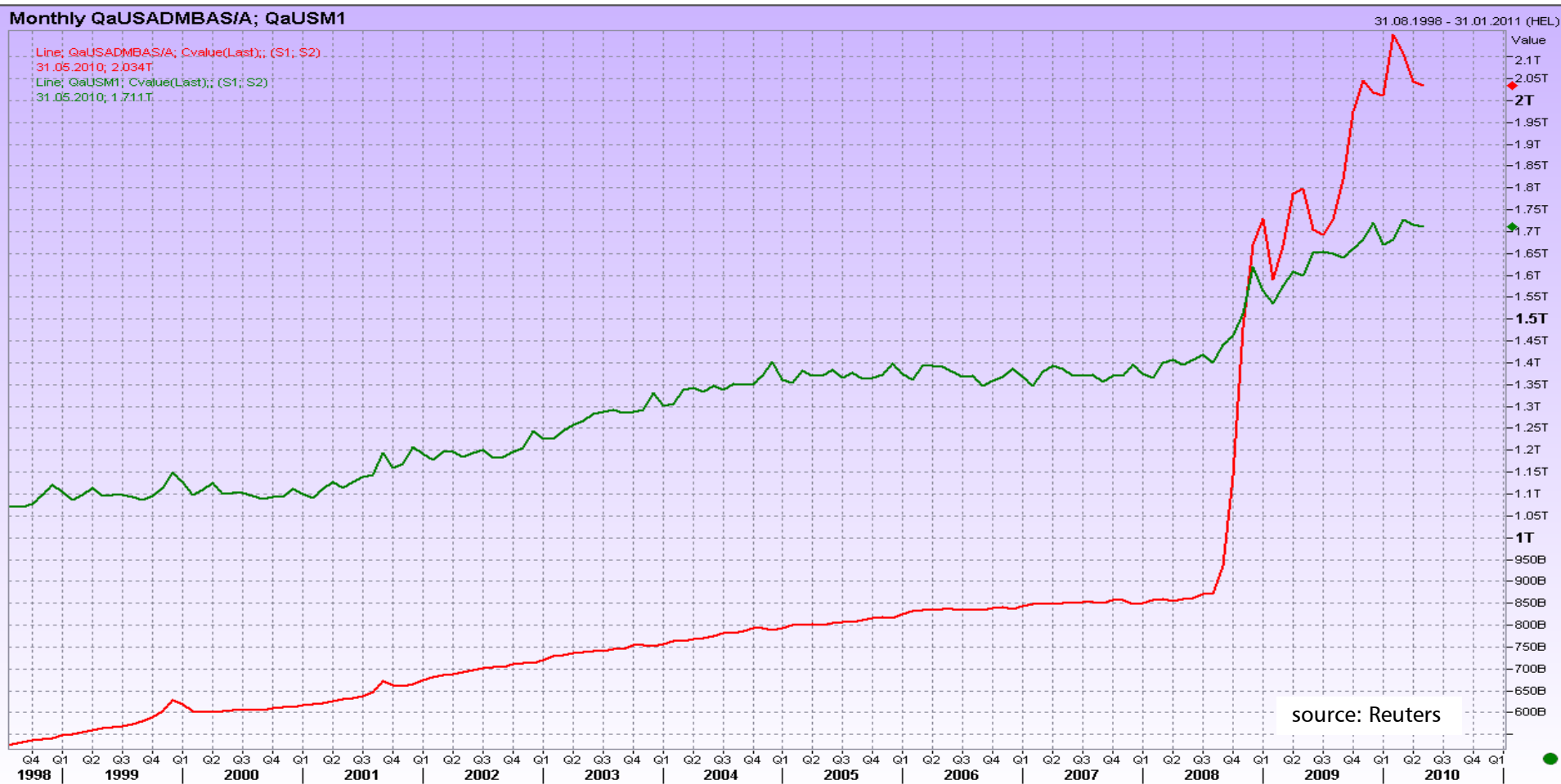
Aizkraukles Banka Latvija

Pasaules finanšu tirgus:
2010. gada jūnija rezultāti

Leonīds Aļšanskis,
Dr. Math.

- Jūnijā publicētie makroekonomiskie dati norādīja uz pasaules ekonomikas pieauguma turpināšanos ātriem tempiem, daudz lielākiem, nekā tie, kas bija publicēti gada sākumā.
- Tai skaitā turpinājās rūpnieciskās ražošanas pieaugums vadošajās pasaules ekonomikas, kas dod pamatojumus sagaidīt ekonomikas pieauguma paātrināšanos Q2 2010, salīdzinot ar Q1 2010.
- Taču par esošās atdzīvošanās ļoti nopietnu problēmu joprojām paliek attīstīto valstu milzīgie budžeta deficīti un valsts parādi.
- Šajā ziņā zīmīgs ir tas fakts, ka Amerikas valsts parāds jūnijā sasniedza “kosmisko” līmeni \$13 trlj. apmērā (90% no IKP).
- Deficītu un valsts parādu pieauguma apkarošanas pasākumu izveide arī kļuva par galveno tēmu G20 valstu līderu tikšanās laikā jūnijā.
- Jūnijā parāda problēmas izrādījās nozīmīgākas par ekonomikas pozitīvajām ziņām un veicināja negatīvu tendenču pieaugumu pasaules akciju tirgū.

Maijā nedaudz samazinājās komercbanku pārlietu lielās rezerves FRS, kas noveda pie dolāra naudas bāzes zināma samazinājuma. Samazinājās arī naudas agregāts M1. Taču MB joprojām ir augstāka par M1, kas ir visai pretdabiski!

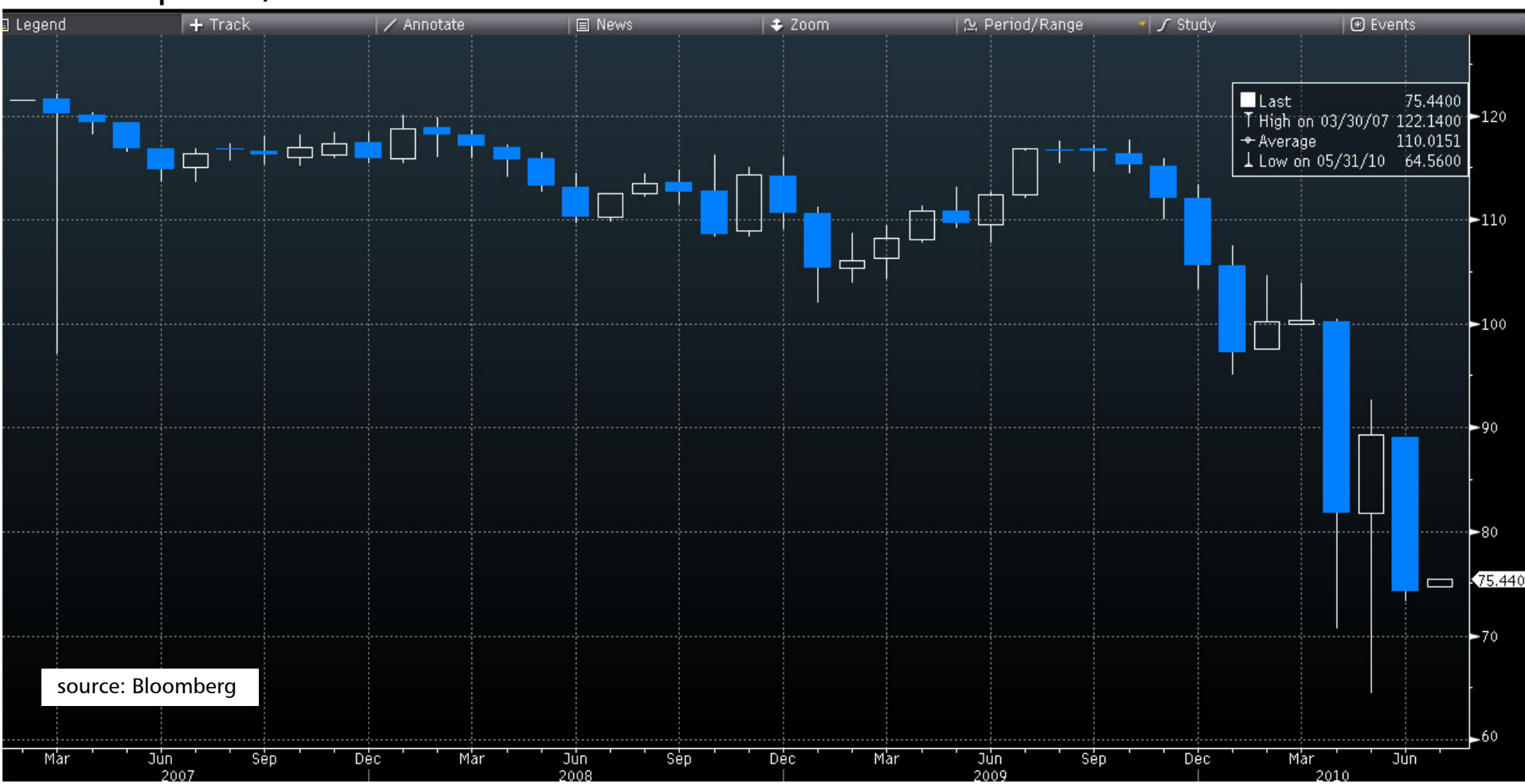

Greece, PIGS & STUPID

- Jūnijā eiro zonas finanšu ministri pilnībā apstiprināja dokumentus, kas ir nepieciešami pretrīzes fonda izveidošanai.
- Turklāt, tika atrasts arī oriģināls mehānisms, lai aizņemties nepieciešamus €440 mljrd., izveidojot speciālo finanšu organizāciju (SPV), kuru nodrošina visas aizņēmējvalstis.
- Neskatoties uz to, jūnijā Moody's samazināja Grieķijas valsts obligāciju reitingu uzreiz par 4 pakāpēm — no "A3" līdz "Ba1".
- Tas notika jau pēc tam, kad bija pieņemts plāns Grieķijas glābšanai, un izraisīja ļoti negatīvu reakciju no Eiropas Savienības vadības puses.
- Jūnijā liels spiediens tika izdarīts uz Spānijas bankām, kas bija spiestas likviditātes problēmu atrisināšanai piesaistīt rekordlielu kredītu apjomu no ECB mēneša laikā.
- Pat sāka klīst baumas, ka tiks izstrādāts speciāls plāns Spānijas banku nozares glābšanai €250 mljrd. apmērā.
- Līdz ar šo baumu parādīšanos, valsts aizņēmumu cena Spānijai 15. jūnijā uz nelielu laiku sasniedza rekorda atzīmi (4,9%).
- Tāpat jūnijā atjaunojās būtisks Grieķijas valsts parādu ienesīguma pieaugums (no 8,5% līdz 11%).

Greece, PIGS & STUPID

Sekojoš krasam pieaugumam maija otrajā un trešajā dekādē, jūnijā Grieķijas 10-gadu valsts vērtspapīriem atjaunojās kritums, un mēneša laikā tie zaudēja 14% no savas vērtības. Tas vēlreiz apliecina, ka tirgus uztver Grieķijas problēmas "nevis kā sprintu, bet kā maratonu".

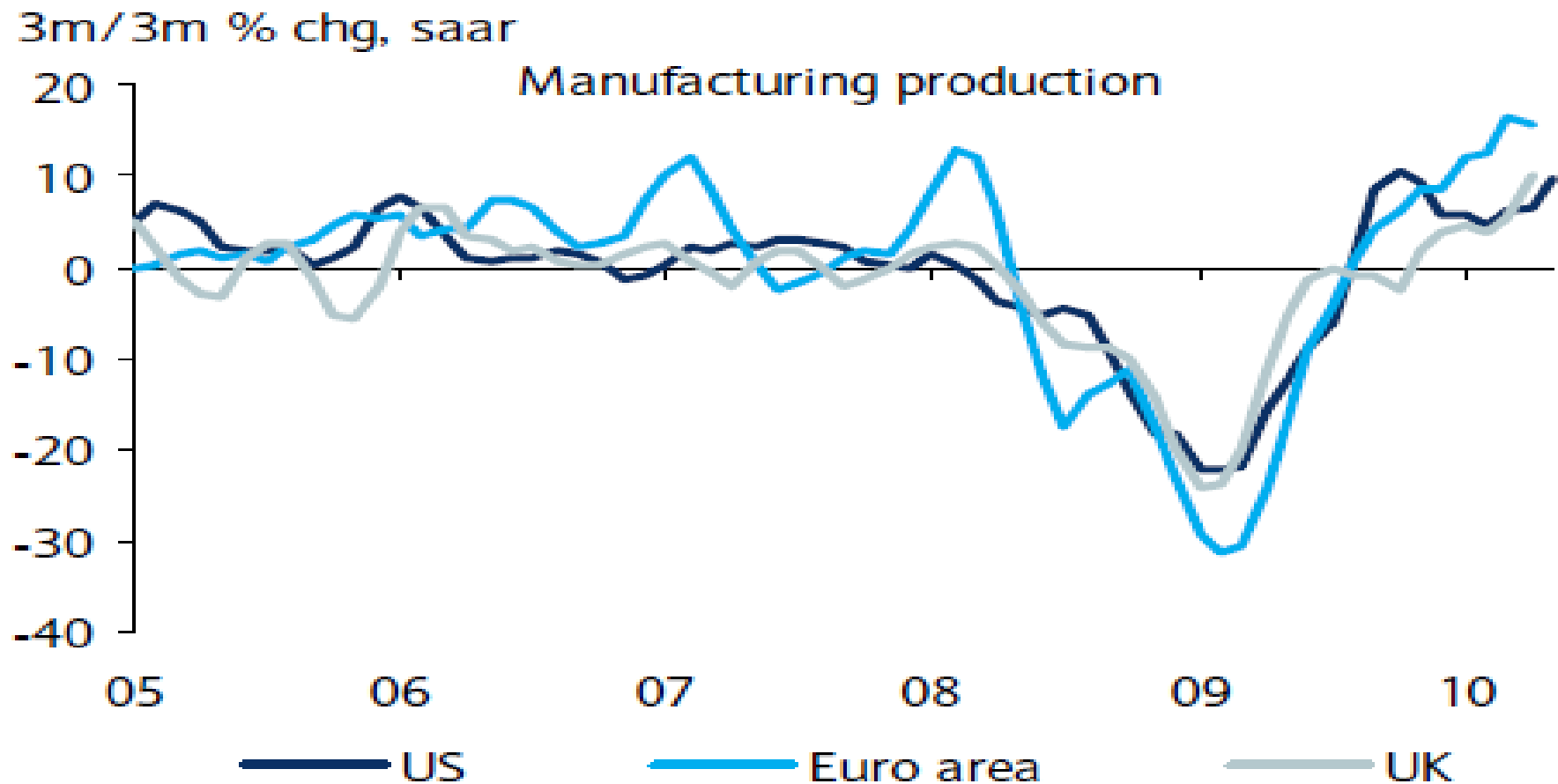
Makroekonomiskā situācija

- Jūnijā publicētajos makroekonomiskajos pārskatos turpināja dominēt pozitīvi dati, bet bija arī virkne visai negatīvu.
- Vadošo ekonomiku biznesa aktivitātes indeksi joprojām atrodas virs 50, kas liecina par ekonomisku izaugsmi.
- Turpinās arī būtisks ražošanas pieaugums pasaules vadošajās ekonomikās.
- Rūpnieciskās ražošanas apjoms eiro zonā aprīlī mēneša laikā pieauga par 0,8% un par 9,5%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu – šis ir maksimālais pieaugums kopš 1991. gada janvāra.
- Rūpnieciskie pasūtījumi Vācijā aprīlī turpināja ātri palielināties, pieaugot par 29,8% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.
- Amerikā rūpnieciskā ražošana maijā pieauga par 0,8%, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi.
- ASV, Eirozonas un Anglijas dati par 3 mēnešiem sastādīja 9,8%, 15,5% un 10,1% attiecīgi (sk. diagrammu).

Makroekonomiskā situācija

- Tajā pašā laikā daži dati izskanēja diezgan negatīvi.
- Jauno māju pārdošanas apjomi ASV maijā krita par 32,7% līdz 300 tūkst., kas kļuva par jauno vēsturisko minimumu kopš šo rādītāju sāka aprēķināt 1963. gadā.
- Jauno māju uzsākto būvniecību skaits maijā samazinājās par 5,9%.
- Arī dati par nodarbinātību ASV maijā nebija iepriecinoši.
- Kaut arī bezdarbs maijā samazinājās no 9,9% līdz 9,7%, par šī samazinājuma iemeslu bija tas, ka maijā krasī pieauga darbaspēkā neiekļauto (Not in labor force) skaits.
- Toties dati par Nonfarm Payrols bija ļoti vāji. Privātais sektors maijā izveidoja tikai 41 000 darba vietu, pretī gaidītiem 190 000, bet kopējais pieaugums par 431 000, tāpat kā agrāk, bija saistīts ar pagaidu darba vietu izveidošanu tautas skaitīšanas veikšanai jūnijā–jūlijā.
- Eirozonā bezdarbs maijā palika 10% līmenī (marta dati tika pārskatīti no 10,1% uz 10%).

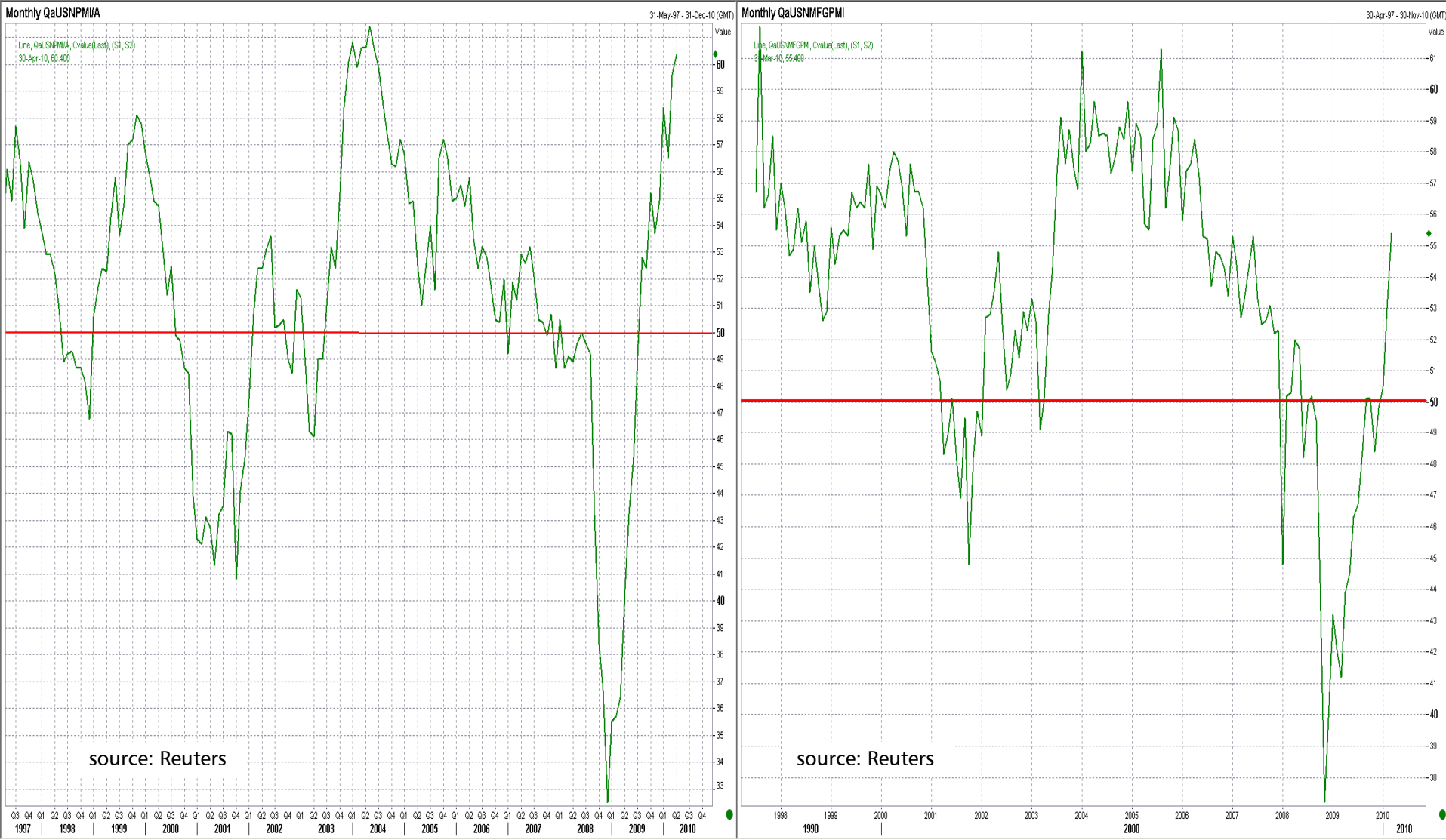
Figure 1: Manufacturing production growing sharply

Source: Federal Reserve, Eurostat, ONS, Haver Analytics

Makroekonomiskā situācija

Amerikas ISM (PMI) indeksu izmaiņu grafiki (ražošanas un pakalpojumu sektorā)

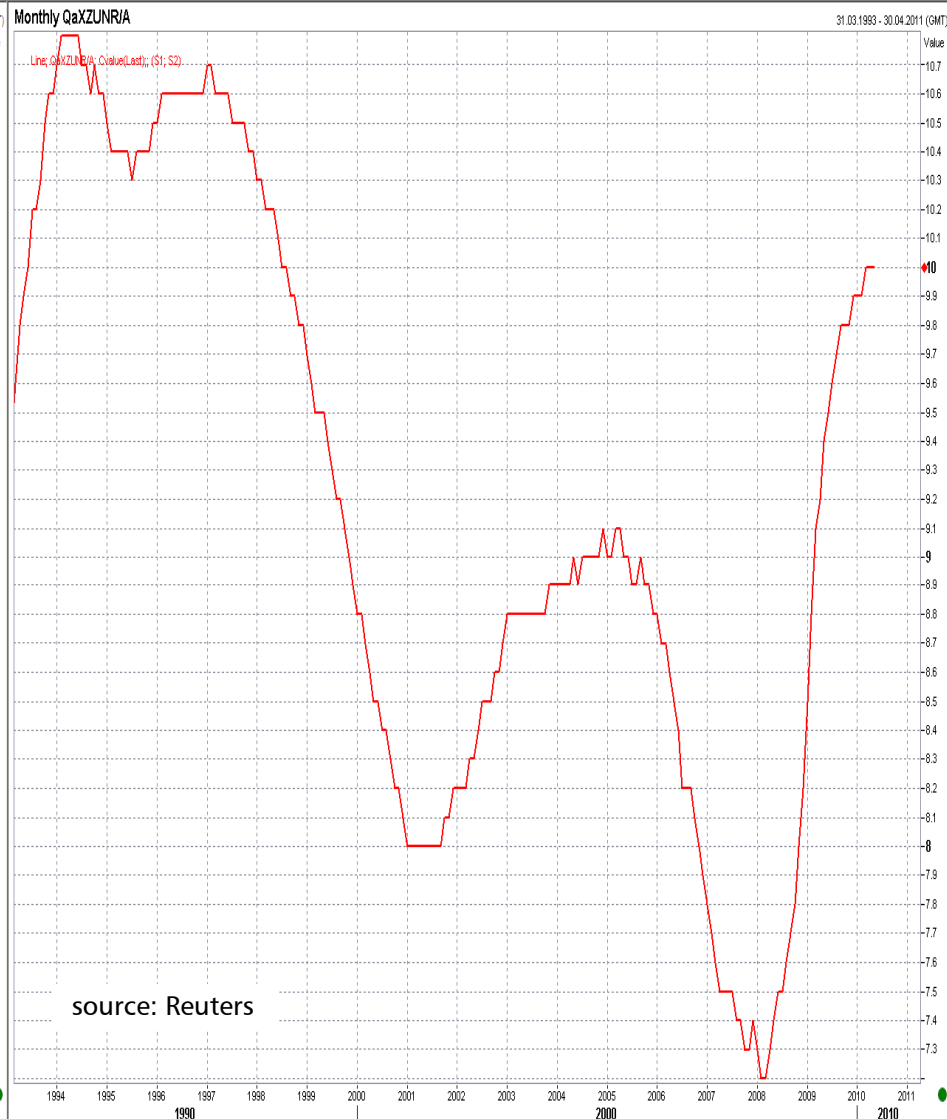
Makroekonomiskā situācija

ASV jauno māju pārdošanu un uzsāktu būvniecību skaita grafiki

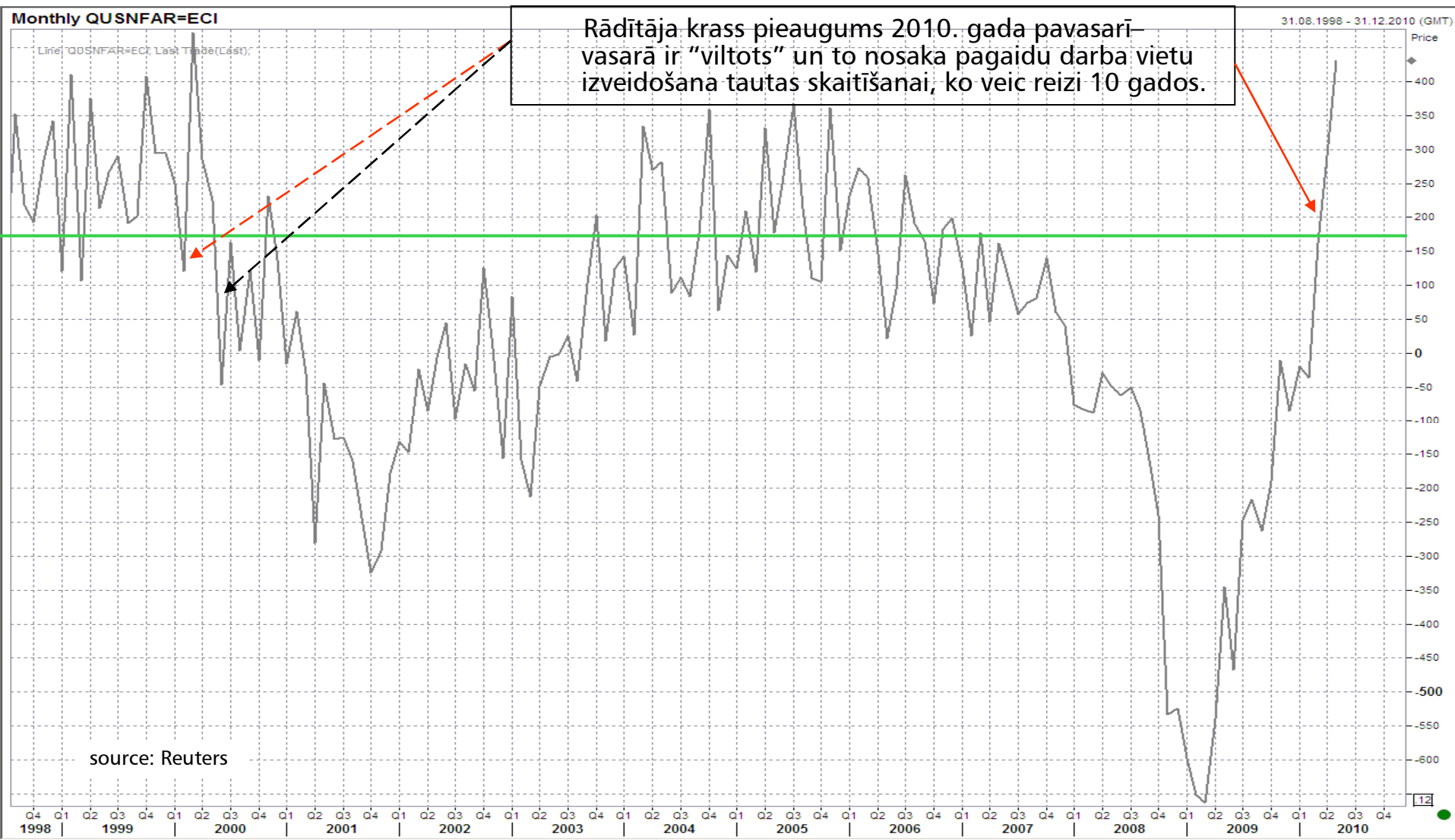

Makroekonomiskā situācija

Amerikas un Eirozonas bezdarba līmena izmaiņu grafiki

Amerikas Nonfarm Payrolls grafiki

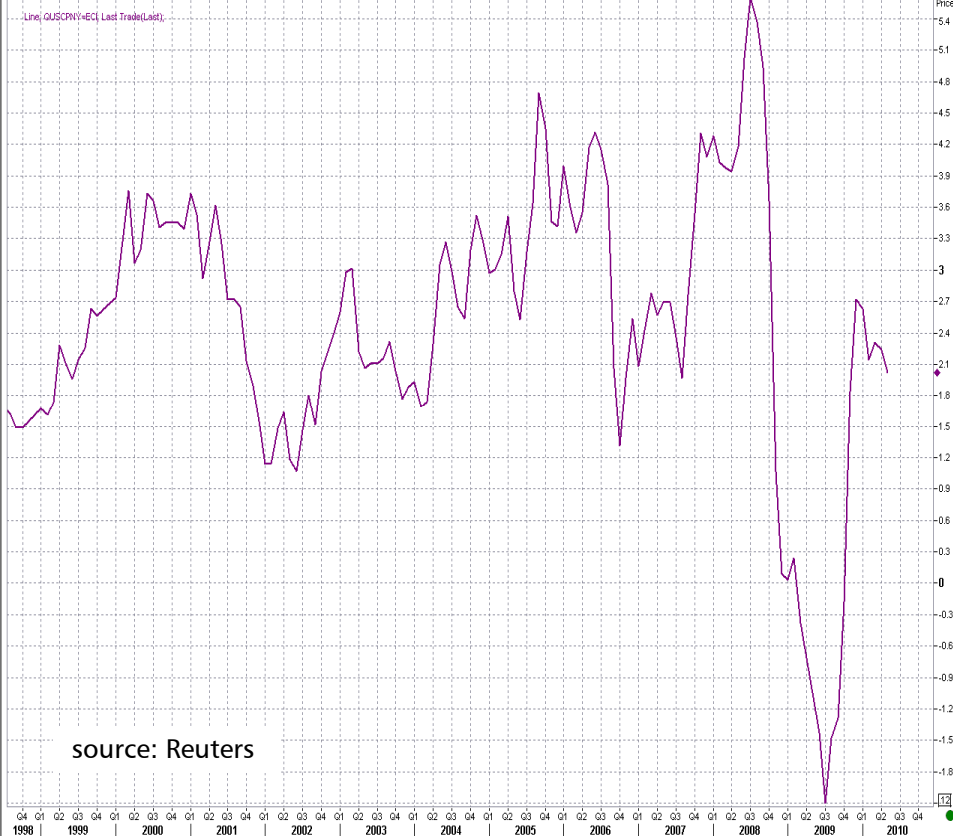
Makroekonomiskā situācija

Amerikas un Eirozonas inflācijas līmeņa izmaiņu grafiki

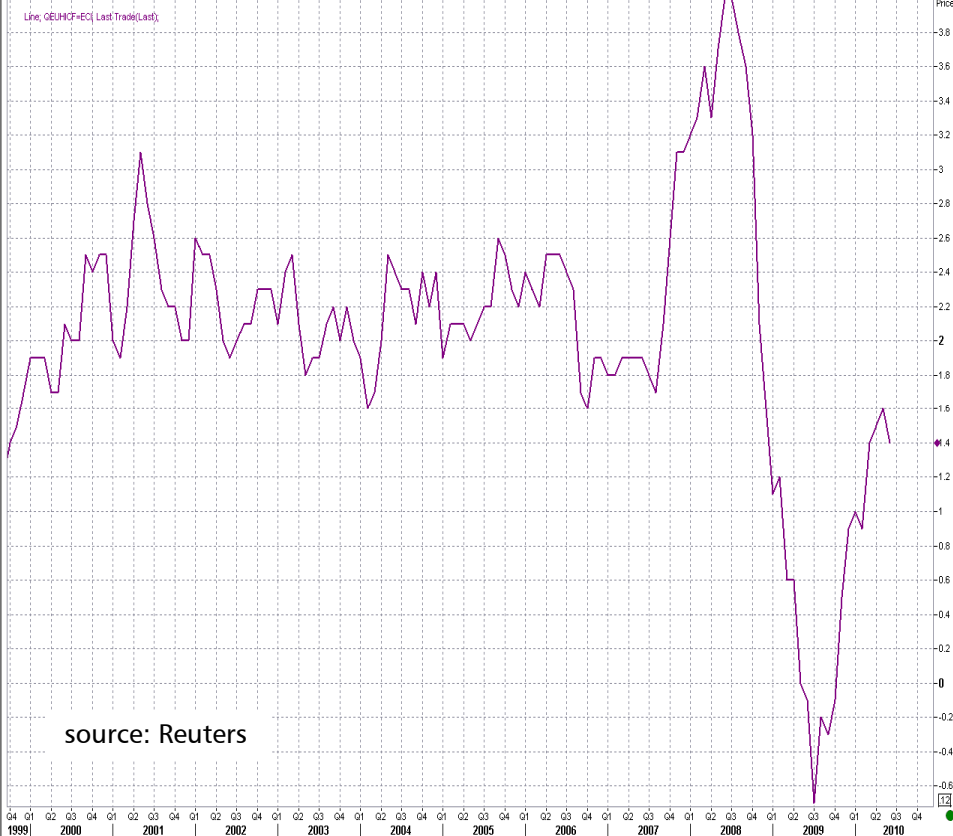
Amerikā gada inflācija maijā krita līdz 2,0% no 2,2% aprīlī, bet bāzes inflācija (bez pārtikas un enerģijas) palika 0,9% līmenī.

Eirozonā inflācija jūnijā (proviz. dati) samazinājās no 1,6% līdz 1,4%, paliekot daudz zemāk par mērķa maksimumu 2% apmērā. Anglijā inflācija maijā (RPI) sastādīja 5,1% (5,4% aprīlī).

Monthly QUSCPNY=ECI

Monthly QEUHICF=ECI

Monetāro un valsts varu rīcība

- Par jūnija centrālo notikumu kļuva pasaules 20 vadošu ekonomiku CB vadītāju un finanšu ministru, bet vēlāk arī līderu tikšanās.
- Atšķirībā no iepriekšēja samita septembrī, kurā galvenā uzmanība bija vērsta uz stimulu saglabāšanu ekonomikas atbalstīšanai, G20 līderi šoreiz atzina nepieciešamību krasi samazināt valsts izdevumus.
- Par vienu no samita galvenajiem rezultātiem kļuva dalībvalstu apņemšanas līdz 2013. gadam samazināt savu budžetu deficītus vismaz divreiz (izņemot Japānu).
- Dalībvalstis arī apņēmas līdz 2016. gadam samazināt vai vismaz stabilizēt valsts parāda attiecību pret IKP.
- Ir jāatzīmē, ka pirmo apņemšanos ir grūti izpildīt un turklāt ar to nepietiks otra noteikuma izpildīšanai.
- Toties šie pasākumi palielinās risku, ka pasaules ekonomika atkārtoti nonāks recesijā (iziešana starp Scillu un Haribdu).
- Taču divdesmitnieka vadītājiem neizdevās saskaņot divus svarīgus jautājumus – par atbalsta programmu apturēšanas stratēģiju un finanšu operāciju aplikšanu ar nodokli (ASV iebildumi).

Monetāro un valsts varu rīcība

- Tai skaitā bija nolemts atstāt tā saucamo banku nodokli atsevišķu valstu ziņā.
- Par jūnija svarīgu notikumu kļuva arī tas, ka eiro zonas finanšu ministri parakstīja nepieciešamos dokumentus pretrīzes fonda izveidošanai ES valstīm (tika apstiprināts maijā).
- Turklāt 16 valstu ministri apstiprināja mehānismu €440 mljrd. aizņēmumam, izveidojot speciālo finanšu organizāciju (SPV).
- Savās jūnija sēdēs ASV, Eirozonas, Anglijas un Japānas CB atstāja likmes rekordzemajos līmeņos 0,25, 1%, 0,5% un 0,1%.
- Turklāt FRS samazināja savu ASV ekonomikas stāvokļa vērtējumu, kas liecina par to, ka procentu likmes vēl ilgi saglabāsies rekordzemajā līmenī.
- Japānas banka arī uzsvēra papildu risku esamību un paziņoja par jaunas kreditēšanas programmas pieņemšanu \$33 mljrd. apmērā.
- Toties Kanādas CB 1. jūnijā pacēla bāzes likmi par 0,25% līdz 0,5%, un Kanāda kļuva par pirmo no "lielā astotnieka" valstīm, kas sāka kreditēšanas politiku padarīt stingrāku pēc krīzes.

Pasaules akciju tirgus

- Jūnijs pasaules akciju tirgū, tāpat kā maijs, noritēja uz negatīvas nots, un aizvadītais 2010. gada otrais ceturksnis kļuva par vissliktāko Amerikas indeksiem pēc 2008. gada krīzes.
- Mēneša tirdzniecības rezultātā pasaules akciju tirgus indekss MSCI World zaudēja 3,5%, sekojot kritumam par 9,9% maijā.
- Attīstības tirgus indekss MSCI EM jūnijā parādīja daudz mazāku kritumu – par 0,9%.
- Par krituma līderi mūsu vēroto attīstīto tirgus indeksu starpā kļuva Amerikas NASDAQ, kas krita par 6,6%.
- Bet vissliktākā dinamika visu indeksu starpā jūnijā bija Ķīnas SSEC, kas krita par 7,5%.
- Ķīnas tirgus paliek par krituma līderi arī kopš gada sākuma – 26,8%.
- Toties cenu kritums pēdējo divu mēnešu laikā būtiski uzlaboja P/E vairākumam mūsu vēroto tirgu.

Pasaules akciju tirgus

Biržas indekss	P/E (Bloomberg)	Par 2003. g.- 2007. g.	Par 2008. g.	Par 2009. g.	Par 2010. g. Q1	2010. g. aprīlis	2010. g. maijs	2010. g. jūnijs	Par 2010. g. Q2	Kopš 2010. g. sākuma
DJI (ASV)	13.7	59.0%	-33.8%	18.8%	4.1%	1.4%	-7.9%	-3.6%	-10.0%	-6.3%
S&P 500 (ASV)	14.9	66.9%	-38.5%	23.5%	4.8%	1.5%	-8.3%	-5.3%	-11.8%	-7.5%
Nasdaq Comp. (ASV)	26.6	98.6%	-40.5%	43.9%	5.6%	2.7%	-8.3%	-6.6%	-12.0%	-7.1%
GDAX (Vācija)	14.6	178.9%	-40.4%	23.8%	3.3%	-0.3%	-2.8%	0.0%	-3.1%	0.1%
N225 (Japāna)	31	78.4%	-42.1%	19.0%	5.1%	-0.3%	-11.7%	-4.0%	-15.4%	-11.0%
FTSE (Anglija)	13.1	61.5%	-31.0%	23.2%	4.9%	-2.2%	-6.6%	-5.2%	-13.4%	-9.2%
CAC (Francija)	12.8	83.2%	-42.7%	22.3%	1.0%	-4.0%	-8.1%	-1.9%	-13.4%	-12.6%
RTS (Krievija)	8.3	537.9%	-72.4%	128.6%	8.8%	0.1%	-12.0%	-3.3%	-14.8%	-7.3%
SSEC (Ķīna)	17.6	287.4%	-65.4%	80.0%	-5.1%	-4.5%	-12.7%	-7.5%	-22.9%	-26.8%
KOSPI (Koreja)	11.7	202.3%	-40.7%	49.7%	0.5%	2.9%	-5.7%	3.5%	0.4%	0.9%
SENSEX (Indija)	17.9	500.7%	-52.4%	81.0%	0.4%	0.2%	-3.5%	4.5%	1.0%	1.3%
Bovespa (Brazīlija)	13.0	467.0%	-41.2%	82.7%	2.6%	-3.9%	-6.8%	-3.3%	-13.4%	-11.2%
PFTS (Ukraina)	-	1946.4%	-74.4%	90.4%	64.0%	7.7%	-27.0%	2.6%	-19.4%	32.3%
KASE (Kazahstāna)	10.9	1754.3%	-62.1%	79.9%	6.7%	-4.3%	-19.2%	-3.4%	-25.3%	-20.4%
MSCI WD (Pasaules)	-	100.6%	-42.1%	27.0%	2.7%	-0.2%	-9.9%	-3.5%	-13.3%	-10.9%
MSCI EM (Attīstības valstis)	-	326.6%	-54.5%	74.4%	2.0%	1.1%	-9.2%	-0.9%	-9.0%	-7.2%

Pasaules akciju tirgus

Bankas Morgan Stanley aprēķinātais pasaules akciju tirgus indekss MSCI World jūniju noslēdza ar kritumu par 3,5%, sekojot kritumam par 9,9% maijā, zaudējot pēdēja ceturkšņa laikā 13,3% no savas vērtības.

Pasaules akciju tirgus

Bankas Morgan Stanley aprēķinātais attīstības akciju tirgus indekss MSCI EM noslēdza jūniju ar kritumu par 0,9%. Indeksa kritums kopš gada sākuma sastādīja 7,2%, bet par pēdējo ceturksni – 9%.

Pasaules akciju tirgus

Par krituma līderi jūnijā kļuva Amerikas NASDAQ, kas mēneša laikā krita par 6,6%. Indeksa kritums ceturkšņa laikā sastādīja 12%, un tas ir indeksa vissliktākais rādītājs pēc 2008. gada 4. ceturkšņa.

Pasaules akciju tirgus

Par krituma līderi jūnijā un kopš gada sākuma izrādījās Ķīnas SSEC, kas mēneša laikā zaudēja 7,5%, bet kopš gada sākuma – 26,8%.

Pasaules obligāciju tirgus

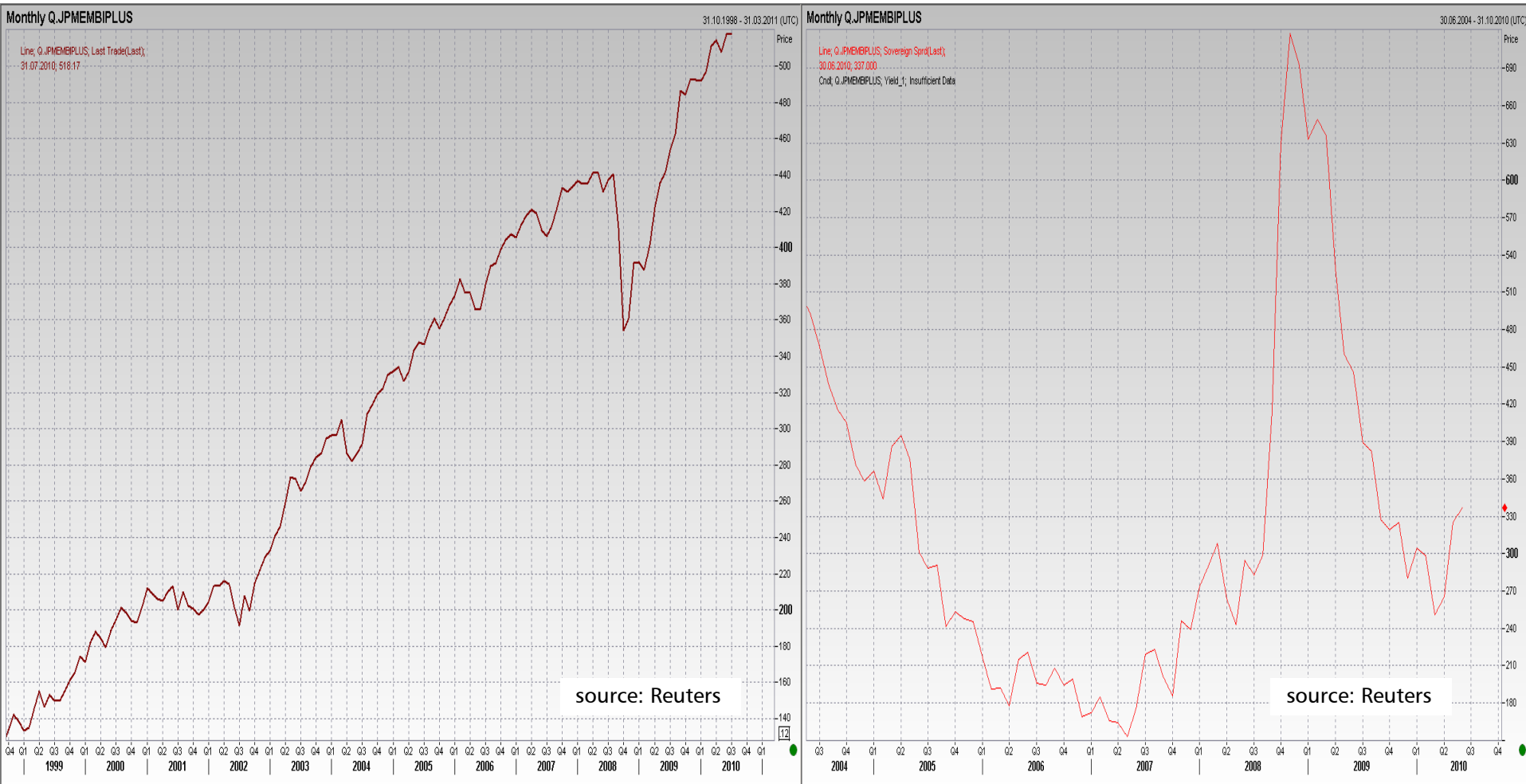
- Jūnijs pasaules obligāciju tirgū noritēja uz daudz pozitīvākas nots, nekā akciju tirgus, un uzrādīja cenu pieaugumu gan attīstības, gan attīstīto valstu sektorā.
- Mēneša laikā attīstības valstu valsts parādu indekss EMBI+ pieauga par 2%, sekojot kritumam par 1,6% maijā, bet spreads pret Amerikas treasuries pieauga par 12 b.p., līdz 3,37%, Amerikas vērtspapīru vēl lielāka pieauguma dēļ.
- Pieaugums atsevišķajos nacionālajos sektoros šoreiz bija vairāk vienmērīgs, krītot tikai Ungārijas un Ekvadoras vērtspapīriem.
- Par pieauguma līderi šeit kļuva Dominikānas Republikas, Urugvajas un Kazahstānas vērtspapīri, kuru vērtība palielinājās par 4,5%, 3,8% un 3,7%.
- Attīstības valstu korporatīvie parādi vidēji uzrādīja vēl lielāku pieaugumu, un to indekss CEMBI pieauga par 2,7% un indeksa spreads samazinājās par 5 b.p. līdz 3,6%.
- Par cenu pieauguma līderi šeit kļuva Venecuēlas vērtspapīri (maija krituma līderis – par 13,2%), kas pieauga par 7%.

Pasaules obligāciju tirgus

- Krievijas korporatīvo parādu indekss RUBI uzrādīja ar CEMBI salīdzināmu pieaugumu – par 2,4%, bet indeksa spreds pret treasuries palika līmenī 4,54%.
- Jūnijā Grieķijas parādiem atjaunojās būtisks kritums un 10-gadu valsts vērtspapīri mēneša laikā zaudēja 14% no savas vērtības.
- Kas attiecas uz vadošo valstu valsts vērtspapīriem, šeit jūnijā bija vērojams cenu pieauguma turpinājums.
- Amerikas etalona 10-gadu vērtspapīri jūnijā pieauga par 3%, sekojot pieaugumam maijā par 2%, un to ienesīgums samazinājās no 3,3% līdz 2,95%.
- 30-gadu Amerikas bondi mēneša laikā pieauga par 6%, un to ienesīgums krita no 4,2% līdz 3,9%.
- Kas attiecas uz gariem Vācijas bondiem, arī šeit bija vērojams cenu pieaugums, bet tas bija mazāk nozīmīgs.
- Rezultātā 30-gadu vērtspapīru ienesīgums krita no 3,4% līdz 3,3%, bet 10-gadu – no 2,65 % līdz 2,58%.

Pasaules obligāciju tirgus

Attīstības valstu valsts parādu indekss EMBI+ jūniju noslēdza ar pieaugumu par 2%, bet spreds pret Amerikas treasuries pieauga par 12 b.p., līdz 3,37%, vēl lielāka Amerikas vērtspapīru pieauguma dēļ.

Pasaules obligāciju tirgus

10-gadu Amerikas valsts vērtspapīri (benchmark) jūnijā pieauga par 3%, sekojot pieaugumam par 2% maijā, un to ienesīgums samazinājās no 3,3% līdz 2,95%.

Pasaules valūtu tirgus

- Jūnijā tirdzniecība pasaules valūtu tirgū notika mierīgāk, nekā maijā, korelējot ar svārstīguma samazināšanos arī akciju tirgū.
- Krievijas rublis jūnijā turpināja palikt vājāks pret dolārs-eiro grozu, zaudējot vēl 0,8% no savas vērtības, sekojot kritumam par 1,8% maijā.
- Attīstīto pasaules valūtu tirgū jūnijā sāka norimt dolāra pieauguma tendence un dolāra indekss palika vājāks par 0,8% pirmo reizi pēdējo 7 mēnešu laikā.
- Galveno ieguldījumu šajā kritumā izdarīja jena, kas mēneša laikā nostiprinājās pret dolāru par 3%.
- Euro jūnijā turpināja savu kritumu pret dolāru, bet kopējais kritums sastādīja tikai 0,8%.
- Bet jūlijā sākumā sākas arī jūtams euro korekcijas pieaugums pret dolāru, par kura iestāšanās iespēju tika teikts iepriekšējā apskatā.
- Mūsu pamata prognoze šim tirgum paliek nemainīga – cenas virzas pie paritātes un sasniegs to aptuveni 1,5-2 gadu laikā.

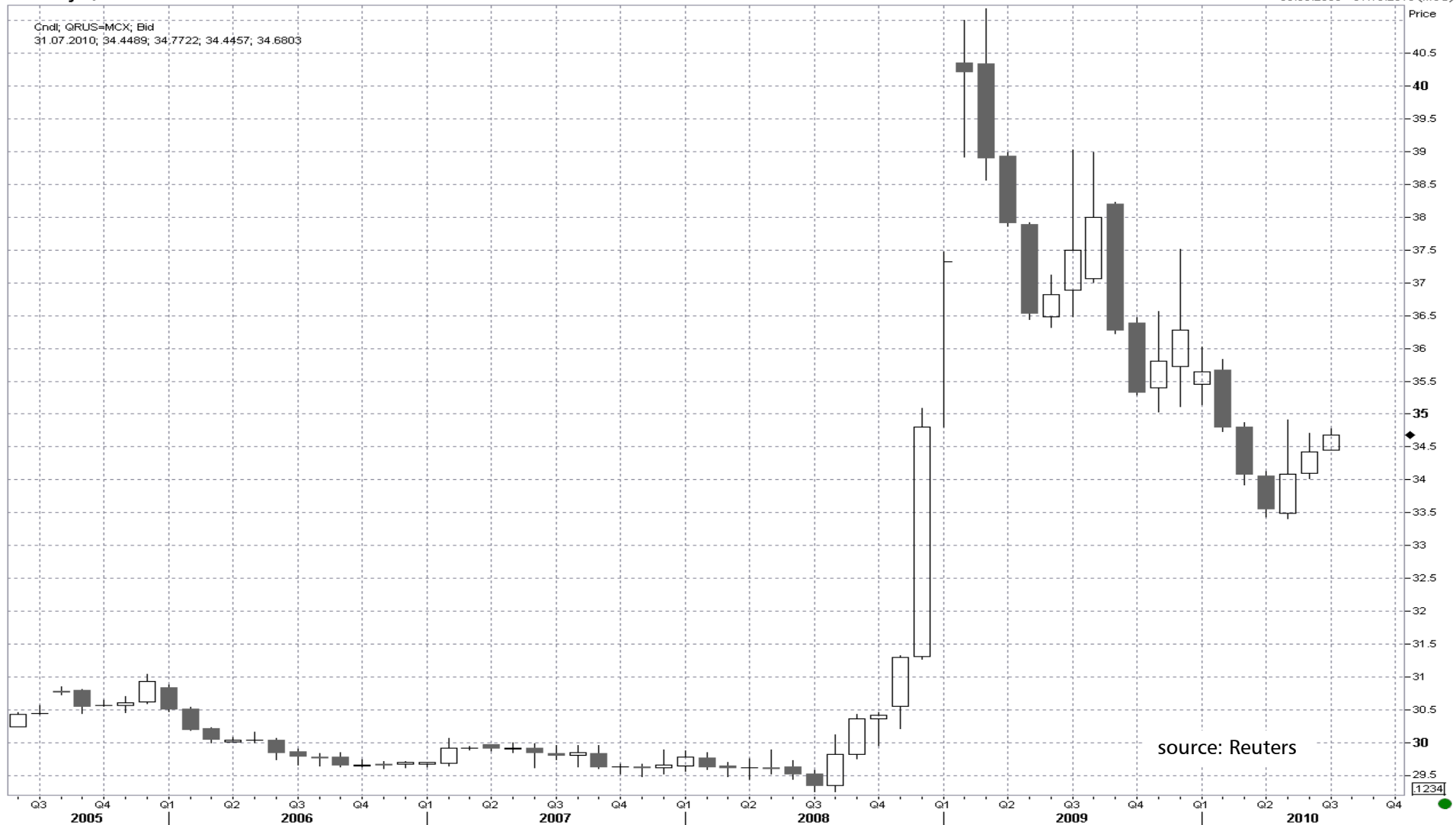
Pasaules valūtu tirgus

Rubļa pret eiro-dolārs grozu kustības grafiks. Dati pa mēnešiem.

Monthly QRUS=MCX

Cndt, QRUS=MCX; Bid
31.07.2010, 34.4489; 34.7722; 34.4457; 34.6803

30.06.2005 - 31.10.2010 (MOS)

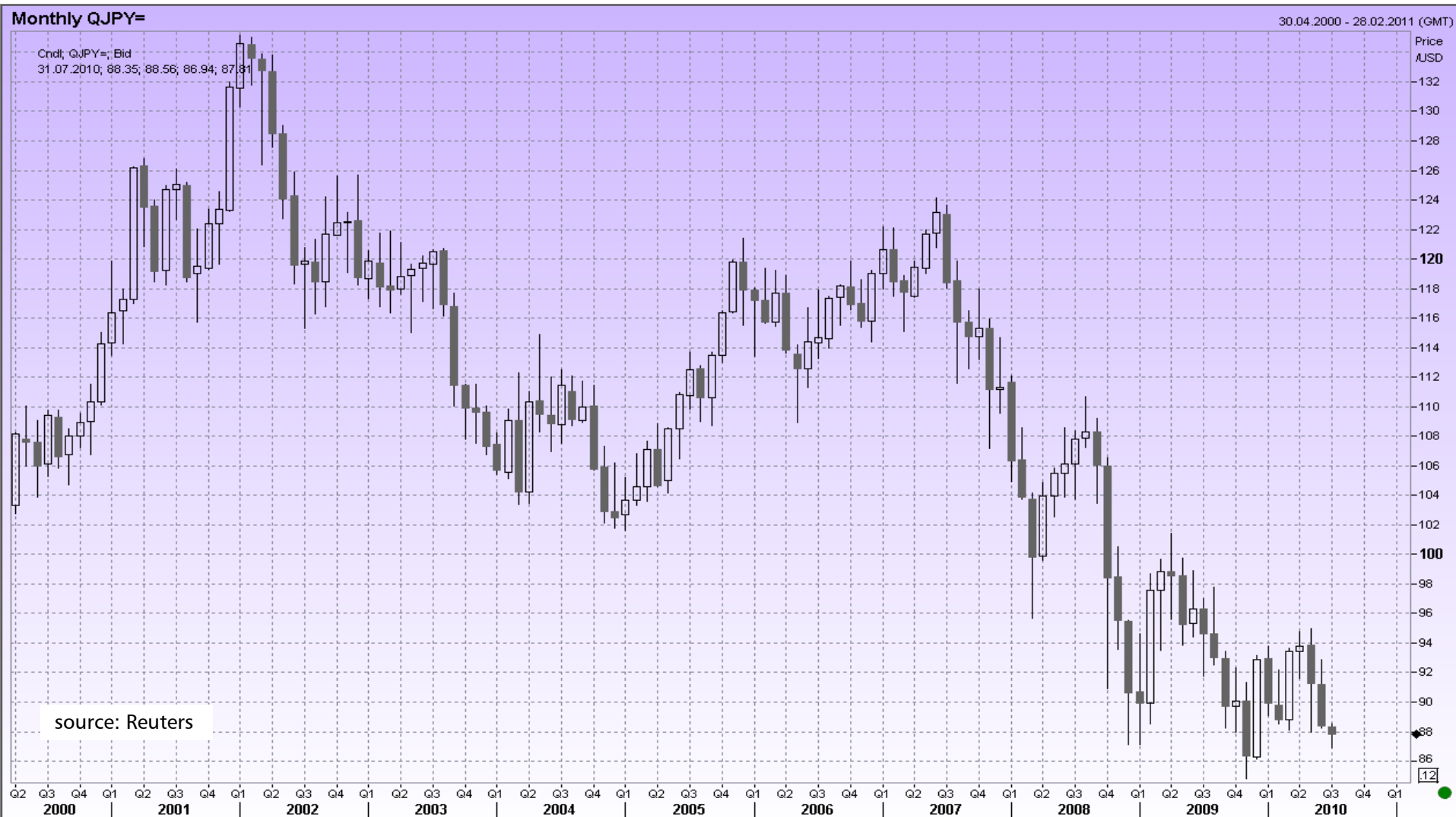
Pasaules valūtu tirgus

Dolāra indeksa kustības grafiks. Dati pa mēnešiem.

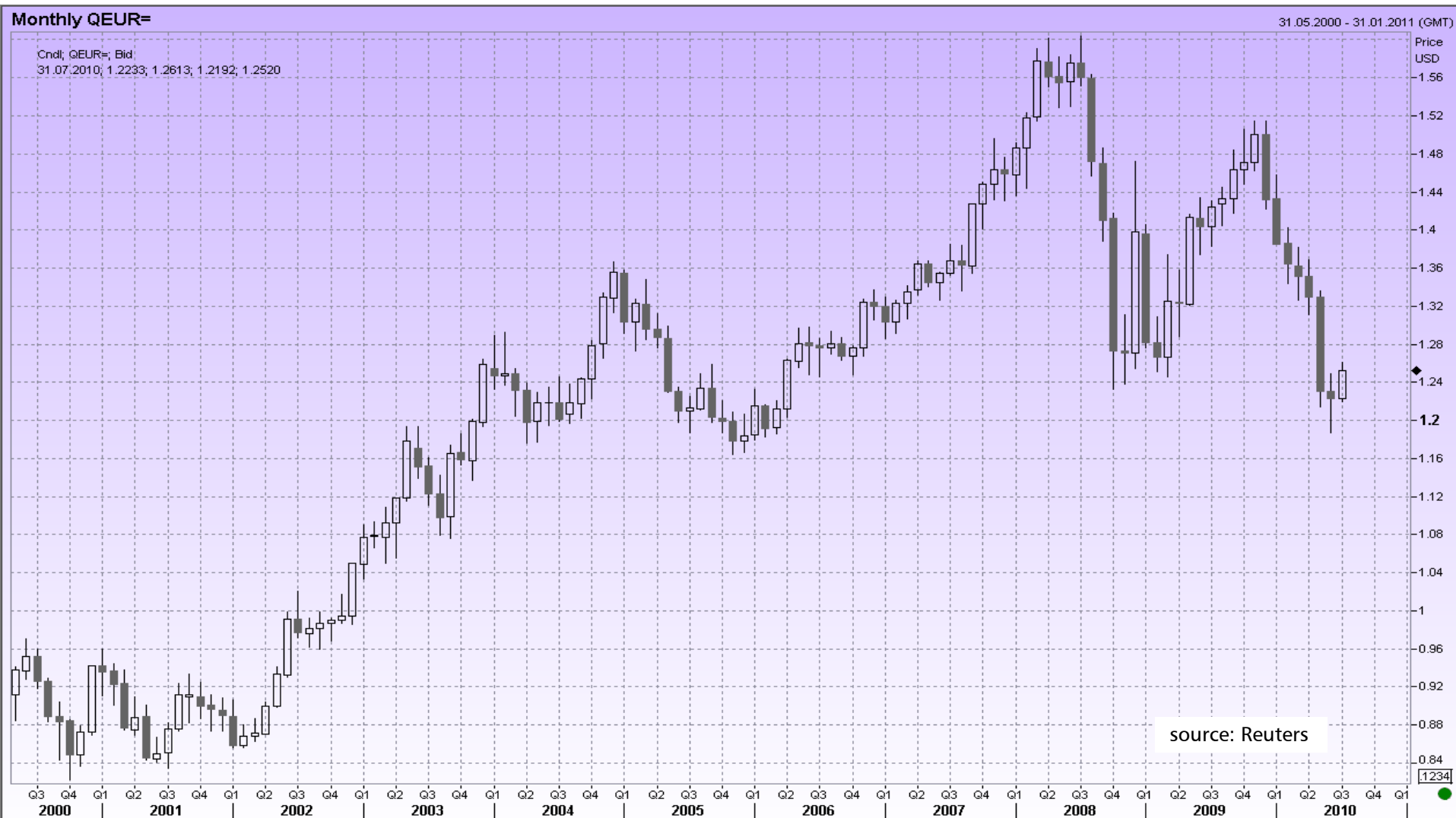
Pasaules valūtu tirgus

Jenas pret dolāru kustības grafiks. Dati pa mēnešiem.

Pasaules valūtu tirgus

Eiro pret dolāru kustības grafiks. Dati pa mēnešiem.

- Šis apskats ir paredzēts izmantošanai tikai informatīvos nolūkos un nevar tikt uzskatīts par ieguldījumu rekomendācijām, ieguldījumu pētījumiem, ieguldījumu konsultācijām. Apskata autors ir IPAS „AB.LV Asset Management” (jur. adrese: Elizabetes ielā 23, Rīgā). Šajā apskatā norādītā informācija iegūta no avotiem, kas finanšu tirgos tiek uzskatīti par uzticamiem, tomēr IPAS „AB.LV Asset Management” neuzņemas atbildību par iegūtās un sniegtās informācijas precizitāti un pilnību.
- Jebkuras personas veiktajam ieguldījumu darījumam pilnībā jābalstās uz personīgo pieredzi, lēmumiem, sava finanšu stāvokļa un risku novērtējumu. Dati par finanšu instrumentu ienesīgumu nekādā gadījumā netiek uzskatīti par ienesīguma garantiju vai rādītāju nākotnē. IPAS „AB.LV Asset Management” neuzņemas atbildību par jebkuru personu zaudējumiem, kas radušies izmantojot šos apskatus savu ieguldījumu veikšanai.
- Sagatavojot šo tirgus un atsevišķu finanšu instrumentu apskatu tika izmantotas tehniskās, fundamentālās un ekspertu analīzes metodes. Ar ekspertu analīzi ir domāta metode, kas balstās uz ekspertu vērtējumiem — situācijas vērtējumiem, izdarītiem pamatojoties uz apskata autora ilggadīgu pieredzi un intuīciju.
- Apskatā atspoguļotie fakti un viedokļi atspoguļo stāvokli un situāciju apskata sagatavošanas brīdī. Apskata autors nepaziņos par apskatā atspoguļotās situācijas un viedokļa izmaiņām.
- Apskatā minētie emitenti nav iepazīstināti ar apskata saturu.
- Informācija par riskiem, kas ir saistīti ar ieguldījumu darījumiem, atrodas šeit <http://www.ab.lv/private/investments/brokerage/risk/>